

Påminnelsen fra Latin-Amerika: Fortsetter fortiden?

Det er lett å bekjenne tidligere generasjoners synder, for de er ikke våre egne. Det problematiske er at slike bekjennelser kan gi oss god samvittighet til å overse våre egne synder.

Både norsk misjon og allmennhet har gjennom presse, radio og fjernsyn markert 500-årsminnet for den såkalte oppdagelsen av de amerikanske kontinentene. Fortiden er avslørt: de spanske og portugisiske koloniherrerens grusomheter og kirkens støtte til undertrykkelsen av indianerne, riktignok med en del hederlige unntak. Stort sett alle er enige om å fordømme den romersk-katolske kirkes offisielle jubileumsfeiring. En slik tragisk historie skulle ikke føre til triumfalistisk jubilerings, men til bot.

Med dette nummeret av NOTM ønsker vi å bidra til bevisstgjøring av det som har skjedd i Latin-Amerika. Kjell Nordstokkes historiske skisse trekker linjene helt frem til våre dager. Erobringen av Latin-Amerika var ikke bare et destruktivt prosjekt for 500 år siden, men har fortsatt i stadig nye former helt frem til vår tid. «I alle de prosjektene som har ridd Latin-Amerika som en mare, har det vært et fundamentalt skille mellom den som kom utenfra og den som var der fra før, mellom den som evangeliserte og den som ble evangelisert . . . Men hvordan skal fattige latinamerikanere se at misjonen i dag er annerledes? For også i dag bekrefter misjonen skillelinjer.»

Liknende kritiske spørsmål reises i rapportene fra Nils Sørbo og Paul-Olav Øien, den første med misjonærerfaring fra Latin-Amerika, den andre som observatør og reporter.

Sammen med det kritiske perspektivet forsøker vi å få frem noe av den inspirasjonen vi kan hente i de latinamerikanske kirkenes fornyelse: bibelvekkelse, kateketisk fornyelse, basismenighetenes forventning om at troen skaper indre og ytre frigjøring.

Viktigere enn å bekjenne fortidens synder er det å vurdere om og i hvilken grad misjonen i dag bringer med seg holdninger og arbeidsmåter som i nye former preges av erobrerens ånd. Det er vanskeligere å innse egne feilgrep enn å bekjenne fortidens synder. Det er fremdeles behov for oppgjør og bot og nytenkning. Hvis det også fører til en større åpenhet for impulsene fra Latin-Amerika, vil selv et problematisk jubileum ha sin misjon.

Notto R. Thelle